ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีพื้นที่ใบและมุมใบของถั่วเหลือง ลูกผสมชั่วที่ 3 กับผลผลิตของประชากรสืบเนื่องในชั่วที่ 5

ชื่อผู้เชียน

นายขวัญชัย เขียวพุ่ม

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

เกษตรศาสตร์ (สาขาพืชไร่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.ดำเนิน กาละดี

ประธานกรรมการ

รศ.เฉลิมพล แขมเพชร

กรรมการ

อ.พฤกษ์ ยิบมันตะสิริ

กรรมการ

ผศ.ดร.ศักดิ์ดา จงแก้ววัฒนา

กรรมการ

บทคัดย่อ

การคัดเลือกต้นเดี่ยว (single plant) ในขั่วแรก ๆ (early generation) ของการปรับปรุงพันธุ์ แบบจดประวัติ (Pedigree method of selection) จะเน้นลักษณะผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิต เป็นหลักสำคัญของการคัดเลือก แต่ในการเจริญเติบโตของพืช ขบวนการทางสรีรวิทยาจะเป็นตัว กำหนดการสะสมน้ำหนักแห้ง และผลผลิต

วิทยานิพนธ์จบับนี้ได้วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่เกี่ยวข้องกับขบวน ทางสรีรวิทยาคือ ดัฐนีพื้นที่ใบ มุมใบ ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของถั่วเหลืองลูกผสมชั่วที่ 3 กับ ผลผลิต และน้ำหนักแห้งของประชากรสืบเนื่องในชั่วที่ 5 (derived F₅) นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่าง ดัฐนีพื้นที่ใบ และมุมใบ กับผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิตของชั่วที่ 3 รวมทั้งเปรียบเทียบผลผลิตของสายพันธุ์ชั่วที่ 5 กับ พ่อ และแม่ จำนวนคู่ผสม 5 คู่ผสมที่ศึกษาได้ แก่ SJ5 x SK1, SK1 x SJ5, SK1 x CMU001, CMU001 x SK1 และ CM60 x SJ5

ผลการทดลองพบว่า ดัชนีพื้นที่ใบของชั่วที่ 3 และฝักต่อต้นของชั่วที่ 3 มีความสัมพันธ์ใน ทางบวกกับผลผลิตของประชากรสืบเนื่องในชั่วที่ 5 (r=0.7036** และ r=0.6293** ตามลำดับ) แต่ ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำหนักแห้งของประชากรสืบเนื่องในชั่วที่ 5 นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ดัชนีพื้นที่ ใบมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ผลผลิต ฝักต่อต้น และน้ำหนัก 100 เมล็ด ในชั่วที่ 3 (r=0.8062** r = 0.8764**, และ r = 0.7742** ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ path coefficient พบว่า การให้ผลผลิตเป็นกระทบทางตรงมาจากฝักต่อต้น ซึ่งดัชนีพื้นที่ใบเป็นเพียงผลกระทบทาง อ้อมต่อผลผลิตผ่านทางฝักต่อต้น สำหรับมุมใบไม่มีความสัมพันธ์กับ ผลผลิต และองค์ประกอบ ผลผลิตทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งนี้เพราะมุมใบเป็นปัจจัยภายนอกที่ช่วยปรับปรุงโครงสร้างของ ทรงพุ่มเท่านั้น แต่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการทางสรีรวิทยาใดทั้งสิ้น

จากผลการเปรียบเทียบผลผลิตของสายพันธุ์ชั่วที่ 5 กับ พ่อ และแม่ พบว่า สายพันธุ์ที่ให้ ผลผลิตสูงกว่าพ่อ และแม่ ได้แก่ กลุ่มของสายพันธุ์ที่ได้มาจาก คู่ผสมระหว่าง SJ5 x SK1 และ reciprocal cross ในสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงเหล่านี้ ยังแสดงฝักต่อต้นสูงด้วย และสายพันธุ์ที่ให้ ผลผลิตสูงที่สุดของชั่วที่ 5 เมื่อพิจารณาถึงสายพันธุ์ชั่วที่ 3 พบว่า จะเป็นต้นที่มีดัชนีพื้นที่ใบ และ ฝักต่อต้นสูงอีกด้วย ดังนั้น หากนำเอาดัชนีพื้นที่ใบมาเป็นลักษณะสำคัญของการคัดเลือกร่วมกับ ผลผลิตต่อต้นในชั่วแรกแล้ว จะเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มผลผลิตของถั่วเหลืองในชั่วหลังได้

Thesis Title

Correlation between Leaf Area Index , Leaf Angle in ${\rm F_3}$ and

Yield of the Derived F₅ Line in Soybean

Author

Khwanchai Kheivpum

Mater of Science in Agriculture (Agronomy)

Examining Committee

Lecturer

Dr.Dumnern Kaladee

Chairman

Assoc.Prof. Chalermpone Sampet

Member

Lecturer

Pherk Gypmantasiri

Member

Assist.Prof.

Dr.Sakda Jongkaewwattana

Member

Abstract

Selections for high yield in the Pedigree Method have been emphasized mainly on the individual plant yield and its component. Since, yield is the final product of all physiological processes performed during plant growth, therefore ,these processes must affect the accumulation of total dry matter and yield of a plant .

In this study, correlations between the characters concerning physiological processes (Leaf Area Index), Leaf Angle) of F₃ with a total dry matter and a yield of the derived F₅ line in soybean were investigated.

The results showed that LAI and pod per plants of the ${\rm F_3}$ were correlated significantly with seed yield of the derived ${\sf F}_{\sf S}$ line but such the correlations have not been found among other characters . In addition , In F_3 generation LAI was correlated with yield and pod per plant. However, path coefficient analysis of correlation among LAI and yield in F_3 revealed that LAI had only indirect effect on yield but, instead, the effect

was through the number of pod per plant, suggesting that a high LAI encouraged the high number of pod per plant and in consequence produced the high yield.

The result also showed that LG of F_3 plant did not have any relationship with the yield and total dry matter of F_5 , indicating that LG does not involve in any processes in plant growth, on the other hand, it only improves the plant canopy to be in well structure in order to enhance the activities of such the processes.

The comparison between the derived F_5 yield and yield of parents indicated that the lines which showed a higher yield than their parents were found in the hybrids between SJ5 x SK1 and its reciprocal. These lines also showed a high number of pods per plant and a high LAI in F_3 .

It is therefore concluded that LAI could be used as a selection criterion for yield in the early generations apart from an individual plant yield.